

'I morgen' – tankevækkende og meget smuk CD

Af Birgitte Jallof

Med Heerups litografi i baggrunden, er vi ikke i tvivl om at Gimo – Abdul Remane Mendes – er i det Danmark han for 20 år siden valgte som sit andet hjemland.

Her arbejder Gimo som lærer på musikskolen i Aarhus, kører interkulturelle musik-projekter og støtter udviklingen af bl.a. et hospital på den kulturelt rige og stærke – men samtidig økonomisk meget fattige - ø 'Ilha de Mocambique', som han stammer fra.

(Foto: Louise Hagerup)

Ligesom den afvæbnende og universelle åbenhed og varme Gimo udstråler, er også Gimos musik fuld af åbenhed og varme, afvæbnende og universel, blød og smuk og med meget flotte arrangementer og flerstemmig sang. Med sine klare rødder i musikken fra Gimo's barndoms-ø Mozambique: 'Ilha de Mocambique', blandet med musikken fra andre dele af Mozambique og de latinske rytmer, 'indvandret' fra den tidligere kolonimagt Portugal og det sprogbeslægtede Brasilien, blandes også Gimos nu 20 år i Danmark ind i musikken, hvor vi kan opleve overraskende skandinaviske referencer midt i det afrikanske.

Sproget er min moders stemme – for Gimo er det sproget makua

Gimo, der blev født i 1955, grundlagde i 1983 den meget anerkendte makua-syngende gruppe EYUPHURO, som blandt andet arbejdede sammen med Peter Gabriel (mere på hjemmesiden). Men meget tidligere - allerede i sin teenagetid - komponerede Gimo musik, som i befrielseskrigens sidste år - først i 70erne - var på Gimo's modersmål makua. Det var det sprog alle omkring Gimo forstod, og som Mozambiques tyranniske kolonimagt Portugal – naturligvis - havde forbudt befolkningen at synge på.

Gimo synger stadig allermest på makua, men nogle af sangene er også på Mozambique's officielle sprog, portugisisk. Derfor følger der med CD'en et smukt hæfte, hvor indholdet af nogen af sangene er beskrevet, og på hjemmesiden kan man også læse om alle CD'ens 19 numre. (Sangenens temaer i box herunder.)

Historiefortælling i bålets skær

Gimo er en historiefortæller. Når jeg læser om sangene og hører Gimo synge, forestiller jeg mig at han sidder på gulvet med sin guitar – eller måske er det på Mozambiques varme, røde jord han sidder med bålet knitrede i mørket - og fortæller sine børn - og os - om alt det, han kommer fra hjemme i Mozambique. Han fortæller om sine drømme om et bedre og stærkere Mozambique og Afrika. Han fortæller om de gode afrikanske ledere, der har vist vejen såsom Mandela i dag - og uafhængighedens Nkrumah, Cabral, Nyerere, Lumumba og Mozambiques egen Eduardo Mondlane. Men vi hører også om udfordringerne i dagens Mozambique og Afrika, hvor mange ledere er sig selv nærmest og glemmer folket. Og Gimo fortæller sine børn - og os - hvordan uddannelse er vigtig, koblet med en god, sund indstilling som Gimos bedstemor i sin tid fortalte ham om, da han selv var barn og sad med hende ved bålet om aftenen: respekt for hinanden, enkel menneskelighed og ordentlighed, hjælpsomhed og solidaritet, tro og kærlighed

AN AFRICAN MAN'S DREAM (to Nelson Mandela and to humanity)

From the mirror that the palms of my hands are I see the old map of the humanity crossing deserts, oasis, seas, snow, Vulcans and mountains Amid my fingers I still feel the thorns of time whistling the differences that shaped paths, poses, feelings and breakups And while the warm river of my blood softens the voice of my hearth I stretch my arms looking for a world-city with the golden colours of a rainbow. Emidio de Oliveira February 2013

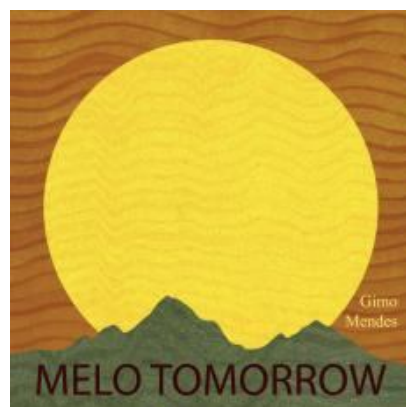
CDens dedikation. Fra hæftet, der kommer med CDen.

Dedikeret til Mandela

Da jeg talte med Gimo i telefonen fra Århus, kunne han med stor glæde fortælle, at han lige havde fået givet sin CD til Graca Machel, så hun kunne give den til sin mand, Nelson Mandela. Det var naturligvis vigtigt for Gimo – og ikke så let, sådan som alting er.

CD'en 'I morgen' er dedikeret til Mandela (se teksten ovenfor). Og Mandela symboliserer for Gimo alt det gode Afrika rummer, og som Gimo med sin CD ønsker at Afrikas og Mozambiques 'I morgen' skal være meget mere præget af.

Gimo skriver i sin introduktion i hæftet, der kommer med CD'en blandt andet:

"Afrika er så stort og så rigt, og alligevel er det, vi hører om derfra allermest konflikterne, naturkatastroferne, sygdommene, korrupsionen og fattigdommen.

Som kunstner foretrækker jeg at præsentere Afrika som et kontinent fuldt af optimisme. ... mere end 60% af alle afrikanere er under 25 år, og denne unge og dynamiske befolkning må modnes! Derfor skal vi investere i uddannelse for at sikre disse unge - Afrika har brug for uddannede mennesker og beskæftigelse. Jeg ser det som et stort ansvar, som vi alle skal arbejde frem mod: kunstnere, regeringer og borgere – og ikke kun de afrikanske!"

En varm anbefaling

Det er ikke mange i Danmark der umiddelbart vil forstå teksterne, når de lytter til CDen og Gimos sange på makua, og måske ikke så mange flere, der vil få teksterne på portugisisk med, men det er absolut ikke nogen grund til ikke at lytte. Med hæftet i hånd, og måske efter at have læst denne anmeldelse, så er musikken så fortællende og inspirerende, at når vi lader Gimo's smukke, bløde stemme og inciterende musik smyge sig omkring os, ja, så synger og spiller Gimo sig lige ind til det sted inden i os, hvor vi tror på det gode i verden.

'I morgen' er en CD, der ligesom dens flotte forgænger 'A Luz' (lyset) kan lyttes til koncentreret, men også sagtens lægge en vidunderlig grundstemning i huset, under gæstebuddet, i sjælen.

Hvor Gimo er fra Mozambique med stort 'M', har han også i sine politiske og menneskelige tekster et bredere perspektiv som Afrikaner – med stort 'A', og på CDen medvirker musikere fra Mozambique, Danmark, Brasilien, Cameroun, og Rwanda.

Lidt om CDens temaer og budskaber

Dobbelt-CDens 19 numre begynder med **en stærk historie om slavetiden**, som Gimos bedstefar fortalte ham den ('The history of a people'). Og hvordan udfordringerne stadig kan findes, fortæller en række sange om, bl.a. **hvordan nogen af de traditionelle værdier forsvinder hos ungdommen** til gengæld for en 'tosset verden', hvor ambitioner står i vejen for varme mellem mennesker, hvor alkohol og druk kan være rodløshedens konsekvens, når man vender familie og tradition ryggen. **En historie om manden der vender tilbage fra byen til landsbyen med fint tøj og poser med gaver til pigerne**, som er glade for ham til at begynde med – men som **ender med at være isoleret** ('The world'/2, hey you/5, 'The man of the bags'/11). Og CD'en har også et svar, hvor den foreslår at **unge mennesker ansføres til at træde frem som ledere for folket**, hvor de bl.a. kan sikre at landets naturrigdomme og andre værdier kommer folket – hele folket - til gode ('Sudjay'/7).

CDen rummer også i sin smukke formidling af mozambikanske traditioner en række kærlighedssange som fortæller om relationer mellem især unge mænd og kvinder, og de udfordringer disse kan indeholde (Simae ni Djanina/3, At Work/6, First sight/8, The woman I love/9). Og en sang handler om, hvordan **en mand ikke skal insistere på sine egne behov og lyster umiddelbart efter at hans kone har født**, men hellere hjælpe med at få den lille ny godt i gang med livet ('Mother of a baby'/13).

CD'ens restende numre kalder til moralsk oprustning, **'vores ledere går i jakkesæt og slips og lytter ikke til deres folk'** ('suits and ties'/12), og i 'Take knives and matches away from the kids' sammenligner Gimo Afrika og de evindelige konflikter med unge menneskers alt for letsindige omgang med knive, våben og ild og siger at **'én brand er nok til at ødelægge et helt livsværk'**. ('Take knives and matches away from the kids'/16). Som modspil hertil foreslår Gimo at **"jeg vil videregive vores histories og kulturs værdier til de unge, ligesom min bedstemor lærte mig om livet, når hun fortalte historier ved bålet."** (My mother/15.)

Til slut hyldes Afrikas stolthed, som den kom til udtryk ved uafhængigheden, og frihedsheltene nævnes med navne, og **"Mandela' er nu sejrråbet fra det afrikanske kontinent'** (Mandela/14) og CDens næstsidste sang handler om den vundne frihed, som man ikke må tage for givet, men hver eneste dag værne om. En engelsktalende kvindestemme siger: 'Børn, unge mennesker! Mænd og kvinder i Afrika! **Lad os kæmpe for fred og ikke dyrke hadet.** Lad os tage hinanden i hænderne og arbejde for en bedre fremtid for os alle i Afrika!' ('Freedom'/18)

Mere om CDen og om Gimo kan man finde her:

Dobbelt albummet udgives på Gateway Music (www.gateway.dmf.dk) og kan købes for 129 kroner blandt andet på www.gatewaymusicshop.dk og i sin helhed eller som separate digitale lydfiler på blandt andet på itunes.apple.com/dk/album/melo-tomorrow og www.amazon.com/Melo-Tomorrow-Gimo-Mendes.

Læs mere om Gimo og hans musik her: <http://www.gimomendes.com/uk/bio.html>

Lyt på (portugisisk) www.voaportugues.com/content/gimo-mendes-e-a-liberdade-de-criar/1735669.html

Kontakt Gimo for interview og mere information: gimo.mendes@hotmail.com. Tlf: (+45) 40947478